

Miquel de Moragas i Miquel Botella, Editors

1992

Barcelona: l'herència dels Jocs

2002

*Centre d'Estudis Olímpics – UAB
Ajuntament de Barcelona
Editorial Planeta*

Els continguts d'aquest llibre no podran ser reproduïts,
ni totalment ni parcialment, sense el previ consentiment
per escrit dels editors.

© Dels articles: els seus autors
© De l'edició:
Centre d'Estudis Olímpics i de l'Esport - UAB
Editorial Planeta, S. A.
Ajuntament de Barcelona

Editors: Miquel de Moragas i Miquel Botella
Coordinació editorial: Anna Belén Moreno i Miquel Gómez
Traducció i correcció: Oriol Gibert

Disseny de la coberta: Josep M.ª Trias (Quod)

Edició especial 10è aniversari dels Jocs Olímpics
Barcelona 1992: juliol 2002

Dipòsit legal: B-35932-02
Preimpresió: Víctor Igual, S. L.
Impressió i enquadernació: Imatge de l'Ajuntament
de Barcelona i Reprodisseny
Imprès a Espanya - Printed in Spain

Centre d'Estudis Olímpics i de l'Esport
Universitat Autònoma de Barcelona
Edifici N. 08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
blues.uab.es/olympic.studies

Imatge i Producció Editorial
Ajuntament de Barcelona
www.bcn.es/publicacions

Miquel de Moragas
i Miquel Botella, Editors
***Barcelona: l'herència
dels Jocs (1992-2002)***

El llegat esportiu dels Jocs

L'ús de les instal·lacions olímpiques

Xavier Segura, Àndor Serra, Ramon Pallejà 183

L'esport i la pràctica de l'activitat física a la ciutat de Barcelona després de 1992

Albert Batlle, Martí Niubò 197

L'alt rendiment esportiu

Josep Escoda 219

Els Jocs Paralímpics Barcelona'92

Els Jocs Paralímpics i la integració social

Fernand Landry 227

Els impactes econòmics i socials

Anàlisi de l'impacte econòmic dels Jocs Olímpics de Barcelona, 1986-2004

Ferran Brunet 245

Turisme: els impactes dels Jocs i de la seva imatge sobre el turisme

Pere Duran 275

Els Jocs de la ciutat

Lluís Millet 295

La Vila Olímpica, deu anys després

Jordi Carbonell 309

Les claus de l'èxit, deu anys després: la tecnologia en els Jocs Olímpics

Ferran Pastor 321

Recerca, documentació i bibliografia sobre Barcelona'92

Berta Cerezuela 343

Índex

Preàmbul

- Joan Antoni Samaranch, Pasqual Maragall i Josep Miquel Abad
conversen deu anys després sobre el llegat del Jocs de 1992 5

Introducció

- Barcelona'92 en perspectiva
Miquel de Moragas / Miquel Botella 19

El model dels Jocs

- Josep Miquel Abad valora els Jocs
Entrevista amb els editors 25
- Les claus de l'èxit dels Jocs
Miquel Botella 37
- El model organitzatiu dels Jocs després de Barcelona'92
Gilbert Felli 65
- Barcelona'92 i la seva influència internacional
Enric Truñó 77
- Els jocs polítics: actors i estratègies entorn dels Jocs Olímpics
de Barcelona 1992
Joan Botella 105
- Comunicació a Barcelona'92: l'herència dels símbols
Miquel de Moragas 119
- Voluntaris'92. Deu anys després
Andreu Clapés 145
- El Fòrum Universal de les Cultures, la darrera herència dels Jocs
Miquel Botella 165

La Vila Olímpica, deu anys després

Jordi Carbonell

Director de la Divisió de Viles del COOB'92; sotsdirector de la Vila Olímpica durant els Jocs Olímpics

Gerent del Districte de l'Eixample, Ajuntament de Barcelona

Introducció

L'estiu passat, abans de la designació de Beijing com a seu dels Jocs Olímpics de 2008, ens va visitar una delegació de Toronto, encapçalada pel seu alcalde, i de la qual formava part una atleta, medallista a Barcelona, a Atlanta i a Sidney. Els vaig ensenyar la Vila Olímpica i després vam anar a dinar plegats. La veritat és que em vaig emocionar quan aquesta atleta explicava al seu alcalde, amb els ulls espurnejants, que com la Vila Olímpica de Barcelona no n'havia viscut cap altra, que entre el col·lectiu dels atletes havia passat a ser un mite. Són records que encara emocionen els que vam viure aquelles setmanes màgiques. Però, per a la majoria de barcelonins, que només van poder visitar la Vila un cap de setmana de portes obertes que vam fer l'abril de 1992 i que només la van veure a través dels mitjans de comunicació durant els Jocs, la Vila Olímpica és un barri de la ciutat que va començar la seva vida real a partir del gener de 1993. Des d'aleshores s'ha convertit en un sector residencial amb una gran qualitat de vida, en un nou centre d'activitats i de serveis i en un punt d'atracció per a molts ciutadans, fonamentalment per raons de lleure: les platges, els cines, els restaurants i els bars del Port Olímpic, el Casino, reben milions de visites al cap de cada any. Però repassem els diferents aspectes de la curta història i del present de la Vila Olímpica.

Els habitatges

Els 2048 habitatges on es van allotjar els atletes, promoguts per dues societats immobiliàries,¹ es van posar a la venda l'any 1990. En el moment de la celebració dels Jocs, prop d'un 60% ja estaven venuts² i van ser lliurats als seus nous propietaris a partir del primer trimestre de 1993. Aquests els van anar ocupant progressivament, al mateix temps que s'anaven obrint els comerços de proximitat dels emprenedors més atents. La venda dels pisos restants es va anar efectuant amb major lentitud, a causa de la crisi econòmica dels anys 1993 i 1994. L'últim pis es va vendre el primer trimestre de 1996. Cal remarcar que un percentatge d'habitatges superior a l'habitual va ser adquirit per famílies que tenien algun membre amb disminució física. Aquest fenomen cal atribuir-lo al coneixement que tothom tenia que, havent allotjat també la Vila Paralímpica, no només els habitatges sinó tot l'entorn de la Vila era accessible a persones amb disminució.

La població

Els estudis sobre els 5783 habitants de la Vila Olímpica assenyalen unes especificitats rellevants, que es poden sintetitzar en tres aspectes: joves, formats i benestants. En efecte, l'estructura d'edats indica una població molt més jove que la mitjana de la ciutat: 7 punts per sobre de la mitjana de Barcelona pel que fa a la franja d'edat de 0 a 14 anys i 11

1. La societat Nova Icària, S.A., participada amb un 40% de capital públic, va promoure la construcció de 1834 habitatges i la societat Olímpic Moll, S. A., amb una participació de capital públic del 50%, en va construir 214.

2. Ritme de vendes a la Vila Olímpica

VENDES A LA VILA OLÍMPICA, PER ANYS

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	Total
Habitatges	21,9%	19,9%	20,2%	12,4%	18,7%	6,5%	0,4%	100,0%
Aparcaments	20,0%	24,8%	23,7%	4,8%	15,0%	9,6%	2,1%	100,0%
Locals comercials	0,6%	8,5%	88,8%	1,2%	0,1%	0,8%	0,0%	100,0%
Total	15,7%	17,0%	40,0%	8,6%	13,2%	5,1%	0,4%	100,0%

FONT: Nova Icària, S.A.

punts per sobre en la franja de 25 a 39 anys. Aquests valors es compensen amb una menor població en les franges de 15 a 24 anys (3% menys que la mitjana de la ciutat), de 40 a 64 anys (4% menys) i, sobretot, en la franja de majors de 65 anys (11 punts percentuals menys que a Barcelona).³

El percentatge de persones amb estudis universitaris, mitjans o superiors, és molt més elevat que en el conjunt de la ciutat, com també ho és l'índex de població activa, factor que es relaciona tant amb la formació com, sobretot, amb l'edat de la població.⁴

L'índex de capacitat econòmica familiar dóna un indicador de 149 referit a una mitjana de valor 100 al conjunt de Barcelona. Amb aquestes xifres, sorprèn poc que el 80% de la població activa de la Vila siguin directius, professionals o tècnics.

Els preus dels habitatges i la seva evolució

Els pisos de la Vila Olímpica es van posar a la venda a un preu mitjà de 1 444 €/m², amb una forquilla de preus que anava de 1 157 €/m² fins a 1 852 €/m², en funció de la situació dels edificis. Aquesta oferta de venda va mantenir els preus amb molt poques variacions entre el 1990 i el 1996. El 1993, el preu mitjà de l'habitatge a Barcelona era de 1 409 €/m² i el del districte de Sant Martí, de 1 177 €/m². La forquilla de la mitjana de preus

3. Estructura d'edats

Edat (%)	V.O.	BCN
0-14	18,7 %	11,9 %
15-24	11,1 %	14,1 %
25-39	33,3 %	21,7 %
40-64	27,4 %	31,7 %
65 i més	9,5 %	20,7 %

FONT: Ajuntament de Barcelona, Districte de Sant Martí.

4. Nivell d'estudis universitaris i població activa

(%)	V.O.	BCN
Estudis universitaris	41,5 %	17,2 %
Població activa	53,0 %	44,0 %

FONT: Ajuntament de Barcelona, Districte de Sant Martí.

a la ciutat oscil·lava entre els 2 150 €/m² de Sarrià-Sant Gervasi i els 1 075 de Ciutat Vella o Sant Andreu. És a dir, que els pisos de la Vila es van posar a la venda a un preu mitjà lleugerament superior al de la ciutat, clarament superior als preus habituals en el seu entorn geogràfic immediat i, amb puntes, a primera línia de mar, equiparables als preus mitjans dels barris benestants de Barcelona.

Al cap de deu anys, els preus mitjans de compravenda dels pisos s'han multiplicat per 2,5 o 3 en el conjunt de la Vila, i a primera línia de mar s'han arribat a multiplicar per 5, amb la qual cosa s'equiparen els preus de l'avinguda de Salvador Espriu amb els dels carrers més cotitzats i emblemàtics de la ciutat, com ara Pedralbes o el passeig de Gràcia, que actualment ronden els valors de 8 000 €/m².⁵ Poca gent dubta que aquest valor immobiliari està estretament lligat a la qualitat arquitectònica i urbanística del conjunt i a la seva proximitat al mar.

Els edificis singulars

El final del carrer de la Marina (que uneix els tres turons d'Horta i el Guinardó amb el mar, tot travessant l'Eixample just per davant del temple de la Sagrada Família), a l'entrada del Port Olímpic, està flanquejat per dues torres de 138 metres d'alçada. L'una és la de l'Hotel Arts, que va obrir temporalment les portes durant els Jocs per acollir una part de la família olímpica abans de de la finalització total de la seva construcció, i que s'ha convertit en un dels hotels de gran luxe de la ciutat, gestionat per cadena Ritz-Carlton i que ha tingut, d'aleshores ençà, un índex d'ocupació elevadíssim de les seves més de 500 habitacions. Les construccions vinculades a la planta baixa exterior a l'hotel acullen diversos

5. Preus de venda dels pisos a la ciutat de Barcelona (1993-2001)

en €/m ²	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Sarrià-St. Gervasi	2 150	2 220	2 236	2 243	2 374	2 378	2 590	2 957	3 200
Sant Martí	1 177	1 203	1 245	1 296	1 287	1 360	1 729	1 845	2 184
Vila Olímpica	1 444	1 319	1 214	1 387	1 512	1 806	2 349	2 581	3 375
Barcelona	1 409	1 430	1 477	1 436	1 461	1 572	1 918	2 170	2 367

FONT: Nova Icària, S. A., *Anuari estadístic de la ciutat de Barcelona*, Ajuntament de Barcelona, Institut Municipal d'Hisenda, elaboració pròpia.

restaurants i botigues, així com el Casino de Barcelona, que s'hi va instal·lar l'any 1997, després del fracàs del centre comercial de l'empresa japonesa Sogo, que va obrir les portes el 1993 i no va trobar la resposta necessària per part dels compradors barcelonins de productes de gamma alta.

La segona és la Torre Mapfre, propietat de la gran companyia asseguradora del mateix nom, que va acollir en els seus locals de planta baixa els serveis de recepció, acreditació i altres, relacionats amb la porta principal de la Vila Olímpica. Ara acull, en els seus 80 000 m² de sostre construït, 3 000 llocs de treball generats per 92 empreses, gairebé totes elles punteres en tecnologia i valor afegit.

Els edificis d'oficines

Dels sis edificis d'oficines integrats dins del teixit residencial, un va ser des del primer moment una seu tècnica de Telefónica, un altre s'ha convertit en la seu corporativa de la Mútua Intercomarcal, un tercer s'ha convertit en el Registre de la Propietat i la resta han estat adquirits per societats, majoritàriament del ram de les asseguradores, que lloguen els espais d'oficina a empreses. Aquests edificis, juntament amb els baixos comercials dels edificis d'habitatges, acullen 214 activitats dedicades principalment al comerç i als serveis.⁶ Entre l'activitat comercial destaca el Centre de la Vila, centre comercial que acull, com a locomotores del centre, una superfície mitjana d'alimentació i un multicine amb 12 sales de projecció. Entre els comerços minoristes destaquen 26 botigues d'alimentació, 13 de vestit i calçat i 24 dedicades al parament de la llar. Les 36 botigues restants estan especialitzats en activitats diverses. Entre les empreses de serveis, destaquen les dedicades a l'hostaleria i als serveis a les empreses, financers i professionals. El conjunt d'aquestes activitats generen un flux diari de treballadors al barri de 5 066 persones, incloses les 3 000 citades de la Torre Mapfre.

6. Font: Activitats donades d'alta de l'IAE a l'Institut Municipal d'Hisenda.

Els equipaments

L'edifici de la policlínica de la Vila Olímpica es va convertir, l'any 1993, en un centre d'assistència primària de la xarxa de salut pública de Catalunya. L'edifici també acull un centre de rehabilitació⁷ i el centre de gestió d'urgències extrahospitalàries.⁸ Una lleugera modificació en el seu mobiliari i equipament va ser suficient per adaptar-la al seu nou ús, pel qual ja havia estat projectat. Des d'aleshores, dona servei a 18 265 ciutadans i cobreix, a més de l'assistència mèdica general, les especialitats de pediatria i odontologia. Té una freqüentació anual de 122 142 consultes.

El centre gimnàstic i d'entrenament de la Vila funciona regularment com a centre poliesportiu municipal. L'any 2000 es va ampliar amb la construcció d'una nova piscina coberta i l'any 2001 comptava amb 2 613 abonats, 160 usuaris escolars i 425 usuaris de clubs i entitats. Durant aquest any va tenir 130 000 usos.

L'espai que es va destinar a magatzem i serveis del personal d'operacions es va convertir, el 1995, en la biblioteca pública Xavier Benguerel, que l'any 2001 va rebre 112 000 visitants i va prestar 88 742 llibres als seus usuaris. (Font: Consorci Biblioteques de Barcelona).

El centre religiós es va convertir en la parròquia catòlica de Sant Abraham. Dins del servei predominantment destinat al culte i les activitats pròpies de l'església catòlica, aquesta parròquia ha impulsat algunes trobades interreligioses.

7. El centre de rehabilitació de la Vila Olímpica va realitzar 49 313 sessions de rehabilitació l'any 2001.

8. Activitat del centre de gestió d'urgències extrahospitalàries (2001):

URGÈNCIES EXTRAHOSPITALÀRIES (SCUBSA-061)	
Total trucades	631 142
Total serveis mobilitzats	215 408
Ambulància sanitaritzada	34 408
Ambulància amb metge	23 444
Metge d'emergències	14.406
Metge d'urgència a domicili	59 972
Infermera a domicili	1 610
Transport urgent no sanitaritzat	81 568

Font: Consorci Sanitari de Barcelona.

L'any 1994 es va iniciar la contrucció del centre d'educació infantil i primària Vila Olímpica, que des del curs 1996-1997 escolaritza 480 nens d'entre 3 i 12 anys.

Cal destacar, també, la rehabilitació de dos grans edificis militars situats en l'entorn immediat de la Vila per reconvertir-los en les facultats de Dret i de Ciències Econòmiques de la Universitat Pompeu Fabra, així com la rehabilitació de l'antic dipòsit d'aigües de l'exposició de 1888, que s'ha convertit en la Biblioteca General de la mateixa universitat. Aquestes iniciatives universitàries han contribuït a dotar d'activitat l'àmbit situat entre la Vila i el Parc de la Ciutadella.

Les platges i el Port Olímpic

Des de 1993, les platges del front marítim de la Vila s'han convertit en una de les atraccions més preuades dels ciutadans de Barcelona. Les platges de la Nova Icària, del Bogatell i de la Mar Bella reben cada temporada més de 3 milions de visitants dels 5 milions que visiten el total de les platges barcelonines, entre altres coses perquè són les més properes a les estacions de metro.

El Port Olímpic, per la seva banda, s'ha consolidat com a port esportiu i d'escala de les embarcacions que transiten davant de la costa catalana. Els 740 amarratges disponibles estan ocupats i el centre de vela, actualment gestionat per la Federació Catalana de Vela, s'ha convertit en un dels més importants de la Mediterrània. Però paral·lelament a la seva activitat nàutica, el Port Olímpic també s'ha especialitzat en la restauració i el lleure nocturn. Efectivament, dels 90 locals que té concedits el port, 74 són bars i restaurants, i la minoria restant són comerços i activitats relacionades amb el món portuari. Les terrasses de bars i restaurants disposen de 10 000 cadires i les puntes de 15 000 persones són freqüents les nits dels caps de setmana. Aquestes afluències massives nocturnes cap al Port Olímpic i cap al Port Vell, on es produeix un fenomen similar, si bé comporten els problemes propis de la massificació, han contribuït molt a treure pressió a l'activitat nocturna del centre de la ciutat i, en conseqüència, a disminuir els conflictes entre la part de la població que es vol distreure i la que vol dormir.

Els parcs i jardins

El sistema de parcs i jardins es va concebre d'una manera dual: els parcs públics que serveixen tota la ciutat es van situar sobre la franja compresa entre el front edificat i el litoral marí, i els jardins interiors de les illes construïdes es van fer privats, de titularitat col·lectiva dels conjunts construïts en cada illa. Aquesta diferenciació està funcionant correctament: els jardins privats no augmenten els costos de manteniment de la ciutat i les grans afluències de ciutadans, sobretot els caps de setmana, no generen conflictes importants amb els residents, a causa de la distància que separa els parcs del teixit residencial.

Les infraestructures i els serveis urbans

La Vila Olímpica es va projectar incorporant elements innovadors en matèria de serveis urbans. Els dos aspectes més rellevants van ser la galeria integrada de serveis i la xarxa pneumàtica de recollida d'escombraries. Deu anys de funcionament semblen suficients per constatar la bondat d'aquestes infraestructures, especialment la recollida pneumàtica, que ha estat l'element precursor en la instal·lació d'aquest sistema de recollida d'escombraries a la ciutat de Barcelona. Aquesta xarxa, amb una longitud de 7 070 metres, serveix una població equivalent de 41 600 persones, amb una àrea d'influència de 200 hectàrees.

El transport públic

La Vila Olímpica està servida per una línia de metro i per nou línies d'autobús, set diürnes i dues nocturnes, que completen un servei de transport públic adequat.

Els aparcaments

La Vila Olímpica és el barri de Barcelona amb més dotació d'aparcaments. Disposa de 7 220 places, de les quals la meitat estan associades als habitatges. La resta es desglossen de la manera següent: 1 054 places vinculades al centre comercial, 715 als edificis específics d'oficines, 739 pertanyen a aparcaments de la Societat Municipal d'Aparcaments, 360 al Port Olímpic i 1 110 són places de superfície, repartides per meitats entre les situades dins del

teixit urbà i les situades al llarg del Passeig Marítim. El règim de tinença i utilització varia segons les modalitats. Els aparcaments lligats als habitatges són de propietat individual, majoritàriament venut als mateixos compradors dels pisos, excepte alguns lots que es van vendre al final de l'operació. Les places pertanyents al centre comercial, als edificis d'oficines i a la Societat Municipal d'Aparcaments, funcionen en règim de rotació horària, i les places de superfície funcionen en règim lliure i gratuït. Les 740 places dels aparcaments municipals han estat utilitzades, des del 1996, per 350 000 vehicles cada any, amb molt poques variacions i amb una estada mitjana que ha anat augmentant de 2 a 2,4 hores, de manera progressiva.⁹

Aquesta dotació d'aparcaments ha tingut una gestió comercial correcta, tant de les places que es van vendre com de les que s'exploten, si bé aproximadament una quarta part de les primeres van ser difícils de comercialitzar entre els anys 1993 i 1996. D'altra banda, aquesta oferta d'aparcament, juntament amb la situació de la Vila a tocar de la ronda, ha fet possible la intensiva utilització dels edificis d'oficines, dels bars i restaurants i dels espais lliures de la zona, fins i tot en els moments de màxima aflluència de gent com són els vespres dels caps de setmana, per raó del lleure nocturn, i els matins dels festius d'estiu, a causa de les platges.

Una valoració

Per a una ciutat, acollir uns Jocs Olímpics significa alhora un honor i un gran esforç. Moltes de les infraestructures necessàries per a la seva cele-

9. Utilització dels aparcaments en règim de rotació:

Aparcament Any	Litoral		Port	
	Vehicles	Hores	Vehicles	Hores
1993	13 092	29 086	31 883	67 047
1994	90 406	174 168	153 600	317 831
1995	115 982	212 140	193 770	398 830
1996	135 434	232 893	219 790	450 609
1997	142 327	254 968	221 587	487 492
1998	129 700	233 491	211 497	486 016
1999	119 839	216 578	231 574	559 592
2000	114 988	214 813	199 874	513 267
2001	89 831	160 817	258 207	669 327

Font: Societat Municipal d'Aparcaments i Serveis, S. A.

bració son efímeres, en el sentit que només tenen significat durant els dies de competició i de festa. Barcelona va adoptar una posició molt clara en aquest sentit: avançar els projectes més ambiciosos per al conjunt de la ciutat, amb el convenciment que el que fos bo per als seus ciutadans, convenientment adaptat a les circumstàncies pròpies de l'esdeveniment olímpic, també seria bo per a la família olímpica. Aquest plantejament ha resultat encertat i totes les operacions de condicionament olímpic i de reconversió de l'ús olímpic a l'ús ciutadà van ser previstes, planificades i executades amb el pressupost propi de l'organització dels Jocs. Després, els diferents edificis construïts es van anar incorporant a la vida de la ciutat amb uns ritmes raonables, tant des del punt de vista econòmic de les operacions immobiliàries com des del punt de vista de la seva integració en els hàbits i costums dels ciutadans.

Cal mencionar, també, que alguns dels edificis de la Vila han requerit unes reparacions rellevants, causades per deficiències en l'execució de la construcció, la majoria relacionades amb les impermeabilitzacions de l'edificació respecte del nivell freàtic i amb l'estabilitat dels acabats de façana. Aquests desperfectes han estat causats principalment per moviments de l'estructura per assentaments diferencials de la fonamentació. No obstant això, les reparacions han afectat un percentatge limitat al 3 % dels habitatges construïts. Per tot plegat, la valoració que es fa d'aquesta operació urbanística és altament positiva, tant pel que fa a la qualitat de vida dels seus residents com per la millora en la qualitat de vida que el conjunt ha donat a tots els ciutadans de Barcelona, en ampliar de manera espectacular la part de la ciutat oberta al mar.

Una tesi

El món dels urbanistes i arquitectes està debatent permanentment quin és el model urbà que s'ajusta a la cultura del seu temps. El creixement de la població mundial i el creixement del percentatge d'aquesta població que viu en medis urbans ocupa cada cop més les reflexions de polítics, urbanistes i arquitectes. Hi ha un acord creixent, si més no entre els ciutadans i tècnics conscients d'aquests fets, en el sentit que les forces comercials i polítiques que impulsen innecessàriament la decadència de l'entorn i l'erosió de la vida urbana han de ser temperades per objectius urbans

ambientalment sostenibles i socialment equitatius. La ciutat equitativa ha estat descrita com a compacta, plural, integrada, diversa i coherent (Richard Rogers, 1997). I per tal de ser equitativa requereix el compliment de certs atributs: densitat residencial, diversitat d'usos i activitats, identitat formal.

A casa nostra, el debat sobre aquesta qüestió se centra en bona part en les densitats (de població, d'edificació) i els usos del territori (residencial, productiu, terciari) i en la proporció en la qual s'han de barrejar per tal que tots ells tinguin unes condicions d'entorn adequades. Perquè, en efecte, les activitats i la residència tenen requeriments diferents: l'activitat necessita espai per a la vitalitat, espai de circulació, de càrrega i descàrrega de mercaderies, d'aparcament de rotació per a l'estacionament en determinades hores dels vehicles dels compradors o visitants, i genera moviment i brogit. La residència, en canvi, requereix espai verd, jardins on prendre el sol o portar a jugar els nens, aparcament de llarga durada, equipaments de proximitat (mercat, escola, centre cívic, biblioteca, centres d'assistència primària sanitària i social), i demana silenci, tranquil·litat.

En aquest debat, s'ha detectat que els centres excessivament densos tant de Barcelona com de les ciutats de l'entorn metropolità, sofreixen una lluita diària entre les conseqüències contradictòries de la diversitat d'usos. I també s'ha exposat reiteradament la insostenibilitat ambiental d'algunes formes d'urbanització, que gasten territori i recursos en una proporció forassenyada en construir ciutat amb densitats excessivament baixes, que fan inviable la construcció de serveis de transport públic i fan ineficients molts serveis urbans.

Atesa la bona relació d'usos observada en l'experiència de la Vila Olímpica, tant els d'àmbit local (residència, equipaments de proximitat, comerç) com els d'àmbit metropolità o regional (oficines, lleure, infraestructures de transport i de servei), crec que és rellevant d'explicitar els estàndards urbanístics utilitzats i defensar la tesi que consisteix a afirmar que els paràmetres urbanístics de la Vila Olímpica són els que més s'acosten al millor model urbà que ens podem plantejar en aquests inicis de segle.

Els 74 habitatges per hectàrea de la Vila Olímpica donen una densitat residencial de 200 habitants per hectàrea, que se situa clarament per

sota de la densitat residencial de l'Eixample (350 habitants per hectàrea) però supera amb escreix les densitats inferiors a 100 habitants per hectàrea que es troben en les zones residencials de ciutat jardí.